

# Göçle Gelen Okul Öncesi Çocukların İlkokuma Yazma Becerilerine İlişkin

## 1. Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Mehmet YILDIZ<sup>1</sup> & Figen KILIÇ<sup>2</sup>

**Özet:** Bu araştırma, ilköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre, Mersin ilinde yoğun göç alan bölgelerdeki öğrencilerin ilk okuma yazma becerilerinin okul öncesi eğitim alma durumlarına göre nasıl olduğunu tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada, var olan bir durumun ortaya konulması amaçlandığından tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma, Mersin ilinde yoğun göç alan bölgelerde bulunan ilköğretim okullarında görev yapan toplam 54 ilköğretim birinci sınıf öğretmeni üzerinde anket çalışması yapılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, göç eden bölgelerdeki okul öncesi eğitim alan öğrencilerin, okul öncesi eğitim almayanlara göre okuma, yazma ve görsel okuma becerileri yönünden daha başarılı oldukları bulunmuştur. Yapılan nitel analiz sonuçlarına göre ise, göç alan bölgelerde okul öncesi eğitimin okuma yazma becerisinin gelişimine farklı yönlerden katkı sağladığı, ancak okul öncesi eğitim alan öğrencilerin dersten çabuk sıkıldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

**Anahtar Sözcükler:** Göç, okul öncesi eğitim, okuma-yazma becerisi

**Abstract:** *The Opinions of the 1st Grade Primary School Teachers On First Reading-Writing Skills of the Immigrant Students.* This research was made on the basis of the respective opinions of the 1st Grade Teachers of Primary Education in the densely immigrant-receiving parts of the City of Mersin for determining what the first reading-writing skills of the students therein were in relation with their status on whether they had received pre-school education, or not. Survey model was used in the study for determining the actual condition. Study group of the research is comprised of 54 1st Grade Teachers of Primary Education in the densely immigrant-receiving parts of the City of Mersin. The data, having been received during the research by means of the open-ended questions, were examined, and interpreted by way of content analysis. Content analysis is a systematic analysis of written and verbal materials. The findings obtained in the study can be summarized as follows: according to the opinions of the teachers, students who went to pre-school are more successful in reading, writing, and sight reading compared to the student who did not. According to the opinions of the teachers, students with pre-school education in the immigrant-receiving parts of the city have been found more successful in reading-writing in comparison to those lacking pre-school education. Available findings show parallelism with similar previously conducted researches.

**Key Words:** Immigration, preschool education, reading-writing skills

### Giriş

Göç, toplumun sosyal, kültürel, ekonomik, politik, eğitim v.b. tüm değişkenleri ile yakından ilişkili bir olaydır. Ülkemizde yaşanan göçlerin pek çok sebepleri olmakla beraber, eğitim alanında yaşanan sıkıntılardan dolayı göçlerin yaşandığında da bahsetmek mümkündür. Ülkemizde göç olgusu, tüm dünyada olduğu gibi yeni bir durum olmayıp, sahip olunan ekonomik gelirden eşit bir şekilde pay alınmak istenmesinden kaynaklanmaktadır. Friedlander (1992), göç yaklaşımlarındaki itici gücün bölgeler veya ülkeler arasındaki sosyo-ekonomik eşitsizlikler olduğunu ifade etmektedir (Akt.: Karabulut ve Polat). Özellikle artan nüfus, gelirin gideri karşılayamamasına ve yeni arayışlar içine girilmesine yol açmıştır. Endüstrinin gelişmesi artan işgücü ihtiyacını artırmış ve köyden kente doğru bir hareketliliğe sebep olmuştur. Artan nüfusun endüstri ve sanayide kullanılması başta bazı ihtiyaçları karşılasa da, zamanla insanların sağlık ve eğitim gibi vazgeçilmez ihtiyaçlarının karşılanamaması pek çok problemi beraberinde getirmiştir. Şensoy (2005), göçün ilk önce ekonomik alanda kendisini fark ettirdiğini, zaman içinde toplumsal ilişkiler, kültür, ulusal politikalar ve uluslararası ilişkiler alanında da kendini hissettirdiğini ifade etmektedir. Ekonomik yetersizlikler sebebiyle göçle gelen ailelerin çocukların, eğitim araç gereçlerinden yoksun bulunmaları, ailenin kalabalık ve ders çalışma ortamlarının elverişsiz olması, zaman zaman şiddet içeren ortamlarda yaşamalarından dolayı eğitim-öğretim sürecinin de bu durumdan olumsuz etkilendiği belirtilmektedir.

\*Bu araştırma Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Yüksek Lisans Programında gerçekleştirilen yüksek lisans tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

<sup>1</sup> Mehmet YILDIZ, Öğretmen, Telekom İlköğretim Okulu, mehmet\_yildiz\_tumi@hotmail.com

<sup>2</sup> Figen KILIÇ, Yrd. Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Mersin, [figenkilic@mersin.edu.tr](mailto:figenkilic@mersin.edu.tr)

Göç eden aileler, çocuklarının eğitimini zaman zaman göz ardı edilebilirken; genel anlamda ülke kalkınması ve eğitim için oldukça önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Ekonomik değeri olan işlerde çalışmaya alışmış çocukların, göç ettikleri yeni çevrede de aynı amaçla fakat değişik işlerde çalışmak durumunda kalmaları ve okulu daima ikinci plana atmaları, göçün bir sorun olarak ortaya çıkmasına neden olmaktadır (Aslan, 2001:3). Buna bağlı olarak göç ile kente gelen çocuk, ailesinin geleceğine ait tutumlarından tamamıyla etkilenmektedir. Dolayısıyla küçük yaşlardan itibaren çocukların toplumsal uyumlarının sağlanmasında, okul öncesi eğitim kurumlarına büyük görevler düşmektedir.

Okul öncesi eğitim, tüm Avrupa ülkelerinde, hükümet programları ve yatırımların temel hedeflerini ve odak noktalarını oluşturmaktadır. Çünkü gelişim alanlarının desteklenmesi, çocuğun ilkökula hazırlanması gibi görevleri üstlenen okul öncesi eğitim kurumlarına büyük görevler düşmektedir. Yapılan pek çok araştırmaya göre, okul öncesi eğitim alan çocuklar ilkökulda okuma yazmayı, bu eğitimi almayan çocuklara göre daha hızlı öğrenmektedirler. Başer (1996), okul öncesi eğitimi alan ve almayan ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin akademik başarıları karşılaştırdığında okul öncesi eğitiminin, ilköğretim birinci sınıfına giden öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini ortaya koyan araştırmalar yapmıştır. Öğrenmenin çoğunluğunun okuma yolu ile kazanıldığı dikkate alındığında, çocuğun kitapla erken yaşta tanışması onun öğrenme hızını oldukça etkilemektedir. (Siva, 2008), çevresinde sürekli değişik yazılar gören çocuğun okuma yazma becerisine karşı ilgi duymaya başladığını ve bu konuda yapılan etkinliklere katılarak ve yetişkinleri gözlemleyerek okula başlamadan önce bu beceriyi kazanmaya ilişkin kavramları öğrendiğini ifade etmektedir. Bu durum okul öncesi eğitime ve okul öncesi dönemde okuma-yazma çalışmalarına gereken önemin arttığını açıkça ortaya koyan gerekçelerden yalnızca bir tanesidir.

Zorunlu öğrenim çağına gelmiş çocuklarda ilköğretim 1. sınıfta iyi bir okuma yazma becerisi sergilemesi beklenmektedir. İlk okuma yazma, öğretim sürecinin başarılı geçmesi ve iyi bir dil gelişimine sahip olmasıyla mümkündür. Bu süreçte çocuğun sadece okuryazar olması istenmemekte, ayrıca okuduğunu anlaması, anlatması, yorumlaması ve yeni fikirler üretmesi, kitap sevgisini ve kendini geliştirmek amacıyla okuma alışkanlığı kazanabilmesi, duygu, düşünce, istek ve bilgilerini yazabilmesi beklenmektedir. Ancak bu duruma karşılık, göçle gelen ailelerin eğitim seviyesinin düşük olması, hatta pek çok ailenin okuma yazmayı bilmemeleri, ana dili yeterince iyi kullanamamaları (Kılıç, 2008:63) bir sorun olmakla beraber, çocuklarının eğitim ihtiyaçlarını karşılayamamaları bu aşamada çocukların diğer çocuklara göre başarılarını olumsuz yönde etkilediği de bir gerçektir (Sadioğlu ve Oksal, 2008).

Ekonomik ya da farklı nedenlere bağlı olarak göçle gelen ailelerin çocuklarının ilköğretim 1. sınıfa başlarken sahip oldukları hazır bulunuşluk düzeyinde eksiklikler görülebilmektedir. Bunlar Türkçeyi iyi kullanama, kendini ifade edememe, el becerilerinin yetersizliği, kalem uygun tutamama, sırada oturamama, sınıf içi kurallara uyumsuzluk, okula uyumsuzluk, görselleri anlatmada ve yorumlamada yetersizlikler olarak karşımıza çıkmaktadır (Siva, 2008). Ültanır (2003), okul türünün, öğrenci sayısının, sosyo-ekonomik ve kültürel çevre özelliklerinin, okuldaki sorun alanlarının, anne- babaların eğitim düzeylerinin, vb. özelliklerin dikkate alınarak ilköğretim psikolojik danışma ve rehberlik programının öğrencilerin gelişimsel özelliklerine ağırlık verilerek yapılandırılması gerektiğini ifade etmektedir. Öğrencilerdeki bu farklı özelliklere, göç alan bölgelerde sıklıkla karşılaşıldığı için, göç ve farklı nedenlerden dolayı risk altında bulunan öğrencilere yönelik okul öncesi eğitimin önemli olduğu gerçeği dikkat çekmektedir.

Ülkemizde en yoğun göç alan şehirlerden biri Mersin İli'dir. Yukarıda bahsedilen sorunların Mersin İli'de yoğun yerleşim alanlarında ki okullarda da yaşanabiliyor olması da kaçınılmazdır. Dolayısıyla, göç ile gelen ailelerin çocuklarının çoğunlukta gittikleri bölgelerdeki ilköğretim 1. Sınıf öğretmenlerinin görüşleri ile saptanmaya çalışılması, durumu ortaya koyması açısından önemli görülmektedir.

Bu amaçla çalışmanın problem cümlesi, "Göç eden ailelerin çocuklarının okul öncesi eğitim alanların okul öncesi eğitim almayanlarına göre ilk okuma, yazma ve görsel okuma becerilerinde farklılık olup olmadığına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir ve bu görüşler cinsiyet, kıdem ve eğitim durumu değişkenlerine göre farklılık göstermekte midir?" olarak belirlenmiştir. ilköğretim 1. sınıf öğretmenlerin görüşlerine göre Mersin ilinde yoğun göç alan bölgelerdeki öğrencilerin okul öncesi eğitim alma ya da almama durumlarına göre, ilk okuma yazma becerilerinin neler olduğunu belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

Mersin ilinde yoğun göç alan bölgelerdeki;

1. İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre, göç eden aile çocuklarının okul öncesi eğitim alan öğrencilerin almayan öğrencilere göre okuma becerisi yönünden özellikleri nelerdir?
2. İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre, göç eden aile çocuklarının okul öncesi eğitim alan öğrencilerin almayan öğrencilere göre yazma becerisi yönünden özellikleri nelerdir?

*GÖÇLE GELEN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN İLKOKUMA YAZMA BECERİLERİNE İLİŞKİN 1. SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ*

3. İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre, göç eden aile çocuklarının okul öncesi eğitim alan öğrencilerin almayan öğrencilere göre görsel okuma becerisi yönünden özellikleri nelerdir?
4. İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin özelliklerine göre öğrencilerin okuma, yazma ve görsel okuma becerileri bakımından anlamlı farklılık var mıdır?
5. İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin kıdem özelliklerine göre öğrencilerin okuma, yazma ve görsel okuma becerileri bakımından anlamlı farklılık var mıdır?
6. İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin mezun olunan okul özelliklerine göre öğrencilerin okuma, yazma ve görsel okuma becerileri bakımından anlamlı farklılık var mıdır?
7. İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre, okul öncesi eğitimin, ilköğretim 1. sınıftaki okuma yazma becerilerine etkisi nelerdir?

### **Yöntem**

Bu çalışma, var olan durumu saptamak amacıyla tarama (survey) modeli kullanılarak yapılan betimsel bir çalışmadır. Tarama modeli, geçmişte veya halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2000). Araştırmanın çalışma grubunu, Mersin İlinde yoğun göç alan bölgelerde bulunan ilköğretim okullarında görevli 54 ilköğretim birinci sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmanın uygulanacağı çalışma grubu için, öncelikle Mersin Valiliği ile yapılan görüşme sonucunda Mersin Büyükşehir Belediyesi Planlama Müdürlüğüne dilekçe verilmiştir. Dilekçe'nin cevabında Mersin'in en yoğun göç alan merkez belediyelerinin Akdeniz ve Toroslar Belediyeleri olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Benzer şekilde Toroslar ve Akdeniz Belediyeleriyle iletişim kurulup Toroslar Belediyesi'nde en yoğun göç alan mahallerin Kurdali, Mevlana, Alsacak, Demirtaş ve Mustafa Kemal; Akdeniz Belediyesi'nde Güneş, Gündoğdu ve Siteler ve Kurdali mahalleleri olduğu ve toplam 11 ilköğretim okulunun olduğu tespit edilmiştir. Çalışma grubunda yer alan 54 ilköğretim 1.sınıf öğretmenin kıdemlerine, cinsiyetlerine ve mezun oldukları okullara göre sayısal dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

**Tablo 1:** Öğretmenlerin Kıdemlerine, Cinsiyetlerine ve Mezun Oldukları Okullara Göre Sayısal Dağılımları

Değişken	Cinsiyet		Kıdem (yıl)			Mezun Olduğu Okul		
	Kadın	Erkek	1-10	11-20	21ve üzeri	2 yıl	4 yıl	Diğer
N	33	21	13	33	8	7	36	11
<b>Toplam</b>	54		54			54		

### **Veri Toplama Araçları**

Çalışmada, veri toplama aracı olarak ilköğretim 1. sınıf öğretmenlerine üç bölümden oluşan “Öğretmen Anket Formu” uygulanmıştır. Anket, konu hakkında var olan öğretmen görüşlerini almak amacıyla hazırlanmıştır. Anketteki bölümler şunlardır:

- Kişisel Bilgi Formu
- İlk Okuma Yazma Becerileri Anketi
- Açık Uçlu Sorular

Anketin birinci bölümünde öğretmenlerin cinsiyet, kıdem ve mezun oldukları okul ve kendi sınıflarında okul öncesi eğitim alan ve okul öncesi eğitim almayan öğrenci sayılarına ilişkin sorulardan oluşan “Kişisel Bilgi Formu” yer almaktadır. Anketin ikinci bölümünde, ilköğretim 1. sınıf öğrencilerinin okuma, yazma ve görsel okuma becerilerine yönelik olumlu ve olumsuz ifadeleri içeren toplam 54 maddelik “İlk Okuma Yazma Becerileri Anketi” yer almaktadır. Anketin üçüncü bölümünde ise, okul öncesi eğitimin ilköğretim 1. sınıfa hazırlama sürecine yönelik açık uçlu üç tane sorudan oluşan “Açık Uçlu Sorular” yer almaktadır. Anketi oluşturmak amacıyla öncelikli olarak ilk okuma yazma becerileriyle ilgili literatür taranmıştır. İlk okuma yazma becerilerinin neler olduğuna ilişkin 15 öğretmene sorular yöneltilmiş ve yazılı olarak elde edilen yanıtlar, 2 uzman kişi tarafından analiz edilmiştir. Literatür taraması ve uzman görüşlerine uygun olarak okuma, yazma ve görsel okuma becerileri yönünden anket maddeleri oluşturulmuştur. Oluşturulan anket maddeleri 3 konu alanı uzmanının görüşüne sunulduktan sonra anketin kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Uzmanlardan alınan görüşler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak, anketin anlaşılabilirliği için anket 15 öğretmene sunulmuş ve alınan geri bildirimlerle veri toplama aracına son şekli verilmiştir. Son şekli verilen ankette; Okuma becerileri için 12 madde, Yazma becerileri için 29

madde, Görsel okuma becerileri için 13 madde, toplamda 54 madde yer almaktadır. Anketin üçüncü bölümünde ise, 3 tane açık uçlu soru yer almaktadır.

### Verilerin Analizi

Araştırmada, öğretmenlere uygulanan anketten elde edilen verilerin istatistiksel çözümlenmelerinde SPSS 15 paket programı kullanılmış, her bir anket maddesi için frekans, yüzde, t-testi ve Anova testi yapılmıştır. Ayrıca, araştırmada açık uçlu sorular ile elde edilen veriler, içerik analizi yoluyla incelenmiş ve yorumlanmıştır. İçerik analizi, yazılı ve sözlü materyallerin sistemli bir analizidir. İçerik analizi, insanların söyledikleri ve yazdıklarının açık talimatlara göre kodlanarak nicelleştirilmesi (sayısallaştırılması) süreci olarak tanımlanabilir (Balcı, 2001). Verilerin analiz edilmesinde iki uzman görüşü alınmıştır. Nitel verilerin analizinin güvenilirliği için Miles ve Huberman güvenilirlik formülü kullanılmıştır (Miles ve Huberman, 1994) Yapılan analiz sonucunda, Miles-Huberman güvenilirlik formülü değerinin.83 olduğu bulunmuştur. Bu değer görüşme verilerinin güvenilir olduğunu göstermektedir.

### Bulgular

Araştırmada anketin ve açık uçlu soruların uygulanmasından sonra yapılan analizler sonucunda, birinci alt probleme ilişkin olarak, Mersin ilinin yoğun göç alan bölgelerdeki ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerin görüşlerine göre, göç eden ailelerin çocuklarının okul öncesi eğitim alan çocukların okul öncesi eğitim alamayanlara göre okuma becerisi yönünden özelliklerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin okuma becerisi yönünden özelliklerine ilişkin elde edilen öğretmen görüşlerinin yüzde ve frekans dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

**Tablo 2: Öğrencilerin Okuma Becerisi Yönünden Özelliklerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Frekans (f) ve Yüzde (%) Değerlerine İlişkin Dağılımı**

Madde No	Okul öncesi eğitim alan çocuklar okul öncesi eğitim almayanlara göre; OKUMA BECERİLERİ	Kesinlikle katılıyor		Katılıyor		Kararsız		Katılmıyor		Kesinlikle katılmıyor	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
		1	Okuma becerisinin gelişimi yönünden, normal bir okuma performansı (her ayın gerektirdiği kazanımları gösterme) sergilemektedirler.	12	22.2	26	48.1	6	11.1	10	18.5
2	Süreç içinde harf ve heceleri atlayarak daha yavaş bir okuma gelişimi göstermektedirler.	1	1.9	6	11.1	8	14.8	33	61.1	6	11.1
3	Süreç içinde daha az kelime atlayarak okuma performansı göstermektedirler.	5	9.3	26	48.1	5	9.3	15	27.8	3	5.6
4	Süreç içinde okumalarına bakıldığında daha az satır atlamaktadırlar.	10	18.5	24	44.4	10	18.5	9	16.7	1	1.9
5	Süreç içinde harfleri, heceleri birbirine eklemeye sorun yaşamazlar.	11	20.4	23	42.6	7	13.0	12	22.2	1	1.9
6	Süreç içinde kelimelere yeni kelimeler eklendiğinde, okuma hızlarını artırırlar,	10	18.5	27	50.0	5	9.3	12	22.2	0	0.0
7	Süreç içinde ard arda satırlardan oluşan metinleri okumadaki becerileri daha hızlı bir gelişim göstermektedirler.	9	16.7	24	44.4	7	13.0	14	25.9	0	0.0
8	Süreç içinde okuma becerisi yönünden parmakla, iki eliyle veya bir araç kullanmadan kelimeleri ard arda daha iyi izlemektedirler.	6	11.1	28	51.9	6	11.1	13	24.1	1	1.9
9	Sırada dik durarak okumada daha başarılıdırlar.	4	7.4	23	42.6	8	14.8	18	33.3	1	1.9
10	Okuma yaparken öne eğilerek, geriye dayanarak veya öne arkaya sallanarak okuma davranışlarını daha az sergilerler.	5	9.3	22	40.7	6	11.1	20	37.0	1	1.9
11	Okuma ses tonu daha yüksektir.	9	16.7	21	38.9	6	11.1	17	31.5	1	1.9
12	Okuma ses tonu daha alçaktır,	0	0.0	6	11.1	10	18.5	34	63.0	4	7.4
13	Okuma ses tonu daha düzensizdir.	0	0.0	8	14.8	6	11.1	36	66.7	4	7.4
14	Okuma hızları daha yavaştır.	1	1.9	5	9.3	9	16.7	35	64.8	4	7.4
15	Okuma hızları daha yüksektir.	8	14.8	25	46.3	6	11.1	14	25.9	1	1.9
16	Noktalama işaretlerine uyararak kuralına uygun okuma davranışı gösterirler.	7	13.0	27	50.0	8	14.8	12	22.2	0	0.0
17	Vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okuma	6	11.1	25	46.3	10	18.5	13	24.1	0	0.0

**GÖÇLE GELEN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN İLKOKUMA YAZMA BECERİLERİNE İLİŞKİN 1. SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ**

	yaparlar.										
18	Mırıltı çıkarma, düzensiz nefes alıp verme, okuma aralığını uzun tutma gibi nefes kontrolü gerektiren durumlarda daha iyi bir gelişim göstermektedirler.	3	5.6	28	51.9	6	11.1	17	31.5	0	0.0
19	Nefes alıp vermelerini kontrol etme becerisi yönünden sürece uygun bir gelişim göstermektedirler.	3	5.6	30	55.6	6	11.1	15	27.8	0	0.0
20	Okumada bütünü görme becerisinde daha başarılıdır.	9	16.7	24	44.4	7	13.0	13	24.1	1	1.9
21	Okuduklarına farklı yorumlar getirebilirler.	9	16.7	25	46.3	10	18.5	9	16.7	1	1.9
22	Ses, hece ve kelime tanımda daha hızlı ve başarılıdır.	9	16.7	26	48.1	5	9.3	14	25.9	0	0.0
23	Matematiksel ifadeleri okuyup anlamada daha hızlıdır.	7	13.0	28	51.9	6	11.1	13	24.1	0	0.0
24	Dikkatini okuduğuna yoğunlaştırmada daha başarılıdır.	8	14.8	26	48.1	6	11.1	13	24.1	1	1.9
25	Kitabını daha özenli kullanır.	8	14.8	24	44.4	7	13.0	15	27.8	0	0.0
26	Eğlenmek için fıkra, bilmece, tekerleme v.b, kitapları okumada daha isteklidirler.	12	22.2	30	55.6	3	5.6	9	16.7	0	0.0
27	Başlığı okuyarak metnin içeriğini daha iyi tahmin ederler.	10	18.5	25	46.3	11	20.4	8	14.8	0	0.0
28	Okuduklarıyla ilgili kendi yaşantısından ve günlük hayattan daha çok örnekler verirler.	8	14.8	31	57.4	7	13.0	8	14.8	0	0.0
29	Metnin yazarı hakkında bilgi edinmede daha isteklidirler.	4	7.4	15	27.8	15	27.8	19	35.2	1	1.9

Tablo 2 incelendiğinde okuma becerileri yönünden okul öncesi eğitim alan çocuklar ile okul öncesi eğitim almayanlar karşılaştırıldığında, okul öncesi eğitim alan çocukların daha iyi bir performans gösterdikleri söylenebilir.

Öğrencilerin okuma becerilerine yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin dağılımlar Tablo 3 de verilmiştir.

**Tablo 3: Öğrencilerin Yazma Becerisi Yönünden Özelliklerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Frekans (f) ve Yüzde (%) Değerlerine İlişkin Dağılımı**

Madde No	Okul öncesi eğitim alan çocukların okul öncesi eğitim almayanlara göre; <b>YAZMA BECERİLERİ</b>	Kesinlikle katılıyorrum		Katılıyorrum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Yazılarını daha dik olarak yazarlar.	6	10,9	16	29,1	8	14,5	22	40,0	1	1,8
2	Yazılarını eğik yazmada daha başarılıdır.	11	20,0	20	36,4	3	5,5	19	34,5	1	1,8
3	Normal büyüklükte yazma becerisinde daha başarılıdır.	12	21,8	26	47,3	4	7,3	11	20,0	1	1,8
4	Düzensiz bir yazı büyüklüğüne sahiptirler.	3	5,5	9	16,4	5	9,1	32	58,2	5	9,1
5	Satır çizgisine düzgün olarak yazı yazmada daha başarılıdır.	12	21,8	24	43,6	6	10,9	12	21,8	0	0
6	Yazılarını satır çizgisinin altına, üstüne veya düzensiz olarak yazma davranışlarını daha çok gösterirler.	1	1,9	8	14,8	6	11,1	32	59,3	7	13,0
7	Kelimeler arasında çok açıklık bırakmadan yazmada daha başarılıdır.	11	20,4	25	46,3	3	5,6	14	25,9	1	1,9
8	Kelimeler arasındaki açıklık miktarında, düzensizlik gözlenir.			10	18,5	5	9,3	34	63,0	5	9,3
9	Harfleri ve matematiksel ifadeleri kurallarına uygun yazarlar.	9	16,7	32	59,3	4	7,4	9	16,7		
10	Sayfa temizliğine daha çok önem	6	11,1	29	53,7	8	14,8	10	18,5	1	1,9

	vermektedirler.										
11	Defter temizliğinde, çok silme veya silgiyi düzensiz kullanma davranışı gösterirler.	1	1,9	6	11,1	10	18,5	32	59,3	5	9,3
12	Sembolleri soldan sağa yazmada daha başarılıdırlar.	9	16,7	28	51,9	7	13,0	10	18,5	0	0,0

Tablo 3'e göre, yazma becerileri yönünden okul öncesi eğitim alan çocuklar ile okul öncesi eğitim almayanlar karşılaştırıldığında, okul öncesi eğitim alan çocukların daha iyi bir performans gösterdikleri söylenebilir.

Öğrencilerin görsel okuma becerilerine yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin dağılımlar Tablo 4 de verilmiştir

**Tablo 4: Öğrencilerin Görsel Okuma Becerisi Yönünden Özelliklerine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Frekans (f) ve Yüzde (%) Değerlerine İlişkin Dağılımı**

Madde No	Okul öncesi eğitim alan çocuklar okul öncesi eğitim almayanlara göre;	Kesinlikle katılıyorrum		Katılıyorrum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	Şekil sembol ve işaretlerin anlamlarını bilmede daha başarılıdırlar.	14	25.9	31	57.4	3	5.6	5	9.3	1	1.9
2	Reklâmlarda verilen mesajları sorgulamada daha başarılıdırlar.	11	20.4	24	44.4	7	13.0	11	20.4	1	1.9
3	Resim ve fotoğrafları daha iyi yorumlarlar.	13	24.1	31	57.4	2	3.7	6	11.1	2	3.7
4	Gazete, dergi, TV gibi kitle iletişim araçlarından edindiği bilgileri, haberleri, düşünceleri daha çok sorgularlar.	7	13.0	28	51.9	9	16.7	9	16.7	1	1.9
5	Beden dilini daha iyi yorumlarlar.	8	14.8	28	51.9	7	13.0	10	18.5	1	1.9
6	Renkleri tanımada, anlamlandırmada ve yorumlamada daha başarılıdırlar.	13	24.1	31	57.4	2	3.7	6	11.1	2	3.7
7	Görsellerden hareketle daha çok cümle ve metin yazarlar.	11	20.4	29	53.7	4	7.4	9	16.7	1	1.9
8	Önceden gördüğü bir resmi daha iyi tanırlar.	10	18.5	35	64.8	4	7.4	4	7.4	1	1.9
9	Önceden gördüğü bir resmi diğerlerinden daha iyi ayırt ederler.	8	14.8	36	66.7	3	5.6	6	11.1	1	1.9
10	Görsellerde gördüğünü ayrıntılarıyla daha iyi anlatırlar.	12	22.2	29	53.7	5	9.3	7	13.0	1	1.9
11	Söylenen kelimenin görsel karşılığını daha çabuk bulurlar.	12	22.2	33	61.1	3	5.6	6	11.1	0	0.0
12	Söylenen cümleye uygun resimleri daha çabuk bulurlar.	13	24.1	30	55.6	4	7.4	7	13.0	0	0.0
13	Görsellerden yararlanarak bir hikâye oluşturmada daha başarılıdırlar.	12	22.2	26	48.1	5	9.3	9	16.7	2	3.7

Tablo 4 incelendiğinde ise, görsel okuma becerileri yönünden okul öncesi eğitim alan çocuklar ile okul öncesi eğitim almayanlar karşılaştırıldığında, okul öncesi eğitim alan çocukların daha iyi bir performans gösterdikleri söylenebilir.

Araştırmanın 4. alt problemine yönelik olarak bulguları elde etmek amacıyla, Mersin ilinde yoğun göç alan bölgelerde ilköğretim 1.sınıf öğretmenlerinin cinsiyet özelliklerine göre öğrencilerin okuma, yazma ve görsel okuma becerileri ile ilgili görüşlerindeki farklılaşma durumu bağımsız gruplar için t-testi analizi ile incelenmiştir.

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre ilköğretim 1.sınıf öğrencilerine yönelik okuma becerileri ile ilgili görüşleri arasındaki anlamlı farklılığın olup olmadığı Tablo 5'te gösterilmektedir.

*GÖÇLE GELEN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN İLKOKUMA YAZMA BECERİLERİNE İLİŞKİN 1. SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ*

**Tablo 5: Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerine Yönelik Okuma Becerileri İle İlgili Görüşlerine İlişkin T-Testi Analizleri Tablosu**

Madde No	cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	sd	t	p
3	kadın	33	2,70	1,02	52	3,991	<b>,051 *</b>
	erkek	21	2,76	1,34			

Tablo 5 incelendiğinde, okul öncesi eğitim alan öğrencilerin okul öncesi eğitim almayanlara göre, sadece 3. madde de “Süreç içinde daha az kelime atlayarak okuma performansı göstermektedirler” ifadesinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Diğer maddelerde anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre ilköğretim 1.sınıf öğrencilerine yönelik okuma becerileri ile ilgili görüşleri arasındaki anlamlı farklılığın olup olmadığı Tablo 6’da gösterilmektedir.

**Tablo 6: Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre İlköğretim 1.Sınıf Öğrencilerine Yönelik Yazma Becerileri İle İlgili Görüşlerine İlişkin Olarak Yapılan T-Testi Tablosu**

Madde No	cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	sd	t	p
3	kadın	33	2,24	0,94	52	6,445	<b>,014 *</b>
	erkek	21	2,43	1,33			
	erkek	21	3,43	1,25			
5	kadın	33	2,33	0,89	52	10,041	<b>,003 *</b>
	erkek	21	2,33	1,32			
	erkek	21	3,76	1,04			
7	kadın	33	2,36	0,99	52	7,024	<b>,011 *</b>
	erkek	21	2,52	1,36			
	erkek	21	2,05	0,92			

Tablo 6 incelendiğinde, okul öncesi eğitim alan öğrencilerin okul öncesi eğitim almayanlara göre “Normal büyüklükte yazma becerisinde daha başarılıdır.”, “Satır çizgisine düzgün olarak yazı yazmada daha başarılıdır.” ve “Kelimeler arasında çok açıklık bırakmadan yazmada daha başarılıdır” maddelerinde kadın ve erkek öğretmenlerin ortalamaları arasındaki farklılığın test edilmesi sonucunda erkek öğretmenler lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Diğer maddelerde bir farklılığa rastlanmamıştır.

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre ilköğretim 1.sınıf öğrencilerine yönelik görsel okuma becerileri ile ilgili görüşleri arasında anlamlı farklılığın olup olmadığı da, t testi ile analiz edilmiş, ancak cinsiyete göre görüşler arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Araştırmanın 5. Alt problemine ilişkin olarak bulguları elde etmek amacıyla ,Mersin ilinde yoğun göç alan bölgelerde ilköğretim 1.sınıf öğretmenlerinin kıdemlerine göre öğrencilerin okuma, yazma ve görsel okuma becerileri ile ilgili görüşlerinin farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda okuma ve görsel okuma becerilerine ilişkin öğretmen görüşlerinin kıdeme göre farklılaşmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Sadece yazma becerilerine ilişkin görüşler arasında farklılık bulunmuştur. Sonuçlar Tablo 7’de gösterilmiştir.

**Tablo 7: Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre İlköğretim 1.Sınıf Öğrencilerine Yönelik Yazma Becerileri İle İlgili Görüşlerine İlişkin Yapılan Anova Analizi Sonuçları**

Madde No	Varyansın Kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
10	Gruplar Arası	7.991	2	3.996	4.692	<b>.013 *</b>
	Gruplar İçi	43.434	51	.852		
	Toplam	51.426	53			

Tablo 7 incelendiğinde, çalışma grubunda yer alan İlköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin kıdemlerine göre, öğrencilerin yazma becerilerine ilişkin sadece 10. madde de “Okul öncesi eğitim alan çocuklar okul öncesi eğitim almayanlara göre; sayfa temizliğine daha çok önem vermektedirler.” anket ifadesi ( $F_{(2-51)}=4,692$ ,  $p<0,05$ ) bakımından anlamlı bir şekilde farklılık olduğu bulunmuştur.

Tek yönlü varyans analizi sonucuna bağlı olarak öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre öğrencilerin yazma becerileri arasında çıkan bu farklılığın hangi kıdem grupları aralığında olduğunu belirlemek için

veriler üzerinde Tukey HSD testi yapılmış, kıdemi 1-10 yıl arasında olan öğretmenler lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

Araştırmanın 6. Alt problemine yönelik bulguları elde etmek amacıyla, Mersin ilinde yoğun göç alan bölgelerde ilköğretim 1.sınıf öğretmenlerinin mezun oldukları okullara göre öğrencilerin okuma, yazma ve görsel okuma becerileri ile ilgili görüşlerinin farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin tek yönlü varyans analizi yapılmış ve sonuçlar Tablo 8’de gösterilmiştir.

**Tablo 8:** Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okullara Göre İlköğretim 1.Sınıf Öğrencilerine Yönelik Okuma Becerileri İle İlgili Görüşleri Arasındaki Anlamlı Farklılığı Gösteren Anova Analizi Sonuçları

Madde No	Varyansın Kaynağı	Kareler toplam	Sd	Kareler ortalaması	F	p
16	Gruplar Arası	5.819	2	2.909	3.253	0.047*
	Gruplar İçi	45.607	51	0.894		
	Toplam	51.426	53			
	Gruplar İçi	53.466	51	1.048		
	Toplam	53.926	53			

Tablo 8 incelendiğinde, ilköğretim 1. sınıf öğretmenlerinin kıdemlerine göre, öğrencilerin okuma becerilerine ilişkin öğretmen görüşlerini değerlendiren anket maddelerinden “Okul öncesi eğitim alan çocuklar almayanlara göre; noktalama işaretlerine uyararak kuralına uygun okuma davranışı gösterirler.” maddesine ilişkin puanlar ( $F_{(2,51)} = 3,253$  ve  $p < 0,05$ ) anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey HSD testi sonucuna göre farklılığın 2 yıllık eğitim enstitüsü mezunu öğretmenler lehine olduğu bulunmuştur.

Öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre, ilköğretim 1.sınıf öğrencilerine yönelik yazma ve görsel okuma becerileri ile ilgili görüşleri arasında anlamlı farklılığın olup olmadığı da, anavo testi ile analiz edilmiş ve görüşler arasında farklılık bulunmamıştır.

Elde edilen bu bulgular ışığında araştırmanın 7. Alt problemi ile daha ayrıntılı bilgi elde etmek için açık uçlu sorular içerik çözümlemesi ile değerlendirilmiştir. Yapılan analizler ile, Mersin ilinin yoğun göç alan bölgelerdeki ilköğretim birinci sınıfı öğretmenlerinin okul öncesi eğitimin önemi ve ilköğretim 1. sınıftaki okuma yazma becerileri hakkındaki görüşlerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 9 da gösterilmiştir.

Tablo 9’a göre, okul öncesi eğitim alan çocukların okuma yazma becerisi yönünden olumlu özelliklerine bakıldığında, psikomotor becerileri yönünden; renkleri taşımadan boyama yapabildiklerini, çizgi çalışmalarında zorlanmadıklarını, el-göz koordinasyonlarının gelişmiş olduğunu ifade etmektedirler. Ayrıca okuma ve yazma için hazır bulunuşluk düzeylerinin yüksek olduğunu ve öğrencilerin kalem tutmayı öğrenmiş olarak geldiklerini belirtmektedirler.

Okul öncesi eğitim alan çocukların okuma yazma becerisi yönünden olumlu özelliklerine bakıldığında ise, okula uyum sağlama konusunda öğrencilerin görev paylaşımına uyduklarını, okula çabuk uyum sağladıklarını ve öğrencilerin ebeveynlerinden daha kolay ayrılabilindiklerini ifade etmektedirler. Bilişsel gelişim yönünden öğrencilerin okuma ve yazmayı daha çabuk öğrendikleri, pek çok bazı kavramı kazanmış olarak geldikleri, kelime hazinesi ve bilgi dağarcığının gelişime katkı sağladığı ve matematiksel ifadeleri öğrenmiş olarak geldikleri öğretmenler tarafından ifade edilmektedir. Öğretmenler, okul öncesi eğitimi psikomotor becerilerin gelişmesi ile ilgili olarak en çok öğrencilerin kalem tutmayı öğrenmelerine yardımcı olması bakımından olumlu bulmaktadırlar. Sosyal becerilerin gelişimi ile ilgili olarak da öğrencilerin kendine olan güvenlerinin artırması, bilişsel gelişim olarak ise okuma-yazmanın öğrenilmesine hız kazandırması yönünden okul öncesi eğitime öğretmenler olumlu olarak bakmaktadırlar.

Öğretmen görüşlerine göre, okul öncesi eğitim alan çocukların okuma yazma becerisi yönünden İlköğretim 1. sınıfta karşılaşılan sorunlara bakıldığında, dersten çabuk sıkılma, sürekli oyun oynama isteği ve derse ilgisinin az olduğuna ilişkin görüş bildirmektedirler. Ayrıca, öğretmenlerin çoğu okul öncesinde yanlış ses eğitimi verildiğini ve sayıları kurlsız olarak yazma biçiminde eğitim aldıklarını düşünmektedirler.

Öğretmen görüşlerine göre okul öncesi ve ilk okuma yazma becerilerinin gelişimine yönelik önerilere bakıldığında ise, okul öncesi eğitimin zorunlu olması gerektiğini, okuma yazmaya hazırlık çalışmalarının uzun tutulmasını, harflerin yazımına ağırlık verilmesini ve okumaya daha çok zaman ayrılması gerektiğini önermektedirler. Ayrıca anasının için çocuk için sadece oyun alanı ve çocuk bakıcılığı yapan bir yer olarak görülmemesi gerektiğini ifade etmektedirler.

**GÖÇLE GELEN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN İLKOKUMA YAZMA BECERİLERİNE İLİŞKİN 1. SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ**

**Tablo 9: Öğretmen Görüşlerine Göre Okul Öncesi Eğitimin Önemi ve İlköğretim 1. Sınıftaki Okuma Yazma Becerileri Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans Değerleri**

Madde No	Madde Adı	Tema	Alt Tema	f
1	Okul Öncesi eğitim alan çocukların okuma yazma becerisi yönünden olumlu özellikleri nelerdir?	Psikomotor Beceriler	Kalem tutmayı öğrenmiş olarak gelirler.	24
			El-kas koordinasyonunun gelişmesini sağlar.	12
			Okuma ve yazma için hazır bulunuşluk düzeyi yüksektir.	7
			Çizgi çalışmalarında kolaylık sağlar.	6
			Renkleri taşırmadan boyama yapabilmektedirler	2
		Okula Uyum Sağlama	Okula çabuk uyum sağlar.	28
			Anne babasından daha kolay ayrılabilir.	9
			Öğrenciler arasındaki görev paylaşımına uyar.	3
		Sosyal Gelişim	Kendine olan güven duygusunu geliştirir.	9
			Kendisini ifade etmesine yardımcı olur.	4
		Bilişsel Gelişim	Okuma ve yazmayı daha çabuk öğrenir.	34
			Bazı kavramları kazanmış olarak gelirler.	11
			Kelime hazinesi ve bilgi dağarcığı gelişmiştir.	7
			Matematiksel ifadeleri öğrenmiş olarak gelir.	4
			Anlama becerilerini kolaylaştır	4
			İlgi çekici yöntemlere alışıktır.	1
		2	Okul öncesi eğitim alan çocukların okuma yazma becerisi yönünden İlköğretim 1. sınıfta karşılaştığımız sorunlar nelerdir?	Dersten Sıkılma
Sık sık boyama yapmak istemektedir.	23			
Derse ilgisi azdır.	9			
Yanlış Okuma-Yazma Eğitim	Yanlış ses eğitimi verilmiştir.			11
	Harflerin gidiş yönünü yanlış öğrenmiştir.			5
	Sayıları kurlsız yazar.			3
	Harfleri düz yapma eğilimindedir.			2
3	Okul öncesi eğitim ve İlk okuma yazma becerilerinin gelişimine yönelik önerileriniz nelerdir?	Eğitim Durumu	Okul öncesi eğitim zorunlu olmalı.	47
			Okul öncesi eğitimin süresi uzatılmalı.	4
		Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışmaları	Okul öncesi eğitimde hazırlık çalışmaları uzun tutulmalı.	23
			Harflerin yazımına ağırlık verilmeli.	14
			Okul öncesi eğitim döneminde okumaya daha çok zaman ayrılmalı.	2
		Tutum	Anasının için çocuk için sadece bir oyun alanı olarak görülmesi önlenmeli.	1
			Okul öncesi eğitimin çocuk bakıcılığı yapan bir yer olarak görülmemeli.	1

### Tartışma ve Sonuç

Araştırmada öğretmenlerin okuma becerileri ile ilgili görüşlerine bakıldığında, okul öncesi eğitim alan çocukların almayan çocuklara göre, okuma becerisi yönünde daha iyi oldukları konusunda aynı görüşe sahip olduklarını gözlenmiştir. Elde edilen bu bulgu, okul öncesi ile ilgili yapılan farklı çalışmalarla da benzerlik ve tutarlılık göstermektedir. Çelenk'in (2003:78) yaptığı çalışmada, ilk okuma ve yazma öğretiminde, okul öncesi dönemde, zengin okuma-yazma araç-gereçleri ortamında yetişerek okuma-yazma deneyimi kazanan, okuma-yazma geleneği olan aile ortamından gelen, ailesinde öykü ve masal dinleyen, görsel ve dilsel algıyı geliştirici resim çizme ve tamamlama kitaplarıyla çalışan ve büyük resimli kitaplarla

tahmini okuma etkinliklerinde bulunan çocukların daha başarılı oldukları belirtilirken, Yazıcı'nın (2002) yaptığı çalışmada da, okul öncesi eğitimi alan çocukların kelime bilgisi, cümle bilgisi, genel bilgi, eşleştirme bilgisi, kopya etme bilgisi, sayı bilgisi, okuma olgunluğu ve okula uyum puanlarının okul öncesi eğitimi almayan çocuklara göre daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Araştırmada, okul öncesi eğitim alan çocukların okul öncesi eğitim almayan çocuklara göre, yazılarını eğik veya dik yazmada farklı olmadıkları belirtilmiştir. Öğretmen görüşlerine göre, düzenli bir yazı büyüklüğüne sahip olma, satır çizgisinin üzerine düzenli yazma, kelimeler arasındaki açıklığı uygun şekilde ayarlama, harfleri ve matematiksel ifadeleri kuralına uygun yazma, silgiyi az kullanarak defteri temiz tutma, sembollerini soldan sağa doğru yazma yönünden okul öncesi eğitim alanları almayanlara göre göç alan bölgelerde daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer bir çalışmada Çelenk (2003), okul öncesi okuma-yazma deneyimine sahip çocukların aynı zamanda, okurken satırların, soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru ilerlediği, yazılanların söylenebildiği ve söylenenlerin de yazılabildiğini anladıkları, dolayısıyla yazı diliyle konuşma dilini kendi deneyimleriyle ilişkilendirdiklerini belirtmektedir. Farklı bir deyişle elde edilen bulgular bu alanda yapılan çalışmalarla paralellik göstermektedir. Oktay (1998), çocuğun okul öncesi eğitim kurumlarında yazmayı değil, yazmak için gerekli olan bilgi ve becerileri kazandığını ifade etmektedir.

Raban ve Ure (2000)'e göre, çocuklar yazının ne anlama geldiğini okul öncesi dönemde kavramaya başlamaktadır. Çocukların yazmadaki başarıları okul öncesi dönemde yazı ile ilgili deneyimler kazanıp kazanmadıklarından etkilenmektedir (Akt.: Yangın, 2007:295). Sonuç olarak öğretmen görüşlerine göre, okul öncesi eğitim alan öğrencilerin okul öncesi eğitim almayan öğrencilere göre, yazma becerilerinin gelişiminde okul öncesi eğitimin etkili olduğu söylenebilir.

Üçüncü alt problemle ilgili olarak öğretmen görüşlerine göre, okul öncesi eğitim alan öğrenciler almayanlara göre şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilmede, gördüğü reklam, resim ve fotoğraflar üzerine yorumlar yapmada, çeşitli araçlardan elde ettiği bilgileri sorgulamada, önceden gördüğünü hatırlamada ve ayrıntıları fark etmede daha başarılı oldukları ifade edilmektedir. Aynı zamanda görsellerle kelime ve cümle eşleştirmedeki başarılarının diğerlerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgulara bakıldığında öğretmen görüşlerine göre, okul öncesi eğitim alan çocukların okul öncesi eğitim almayanlara göre görsel okumada daha başarılı oldukları bulunmuştur. Benzer bulgulara farklı çalışmalar da rastlanmıştır (Mangır ve Çağatay 1987, Akt.: Tuğrul ve diğ., 2001:67). Okul öncesi eğitim alan çocuklar zihinsel, dil, duygusal, fiziksel ve öz bakım becerileri yönünden almayan çocuklara göre anlamlı şekilde başarı göstermektedirler (Esaspehlivan,2006:75). Ayrıca Vaivre-Duret ve Burnod (2001)'a göre, uygun bir eğitim ortamının öğrencilerin okuma ve yazmaya hazır duruma gelmelerinde yardımcı olduğu belirtilmektedirler (Akt.: Yangın, 2007:295). Dolayısıyla okuma-yazma ve görsel okuma konusunda elde edilen bulgular literatür ile paralellik göstermektedir. Genel olarak bakıldığında, öğrencilerin okuma yazma becerileri açısından cinsiyet, kıdem ve mezun olunan okul değişkenleri arasında birkaç madde hariç anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur. Bu durumda araştırılan değişkenler açısından öğretmen görüşlerin farklılaşmadığı söylenebilir.

Okul öncesi eğitim döneminde okuma becerisinin gelişimine yönelik okuma yazmaya hazırlık etkinlikleri geniş yer tutmaktadır. Bunun devamı olarak, ilköğretim 1. sınıfta yer alan okuma yazma becerilerine ön hazırlık için çok sayıda etkinlik yapılmaktadır. Bu etkinlikler doğal olarak okuma-yazma becerisinin gelişimine önemli bir katkı sağlamaktadır. Buna rağmen göç alan bölgelerde okul öncesi eğitim alan öğrencilerin 1. sınıfta okuma yazma ile ilgili göstergelerde bu çalışmadaki katılımcı öğretmenlere göre, okul öncesi eğitim almayanlara oranla büyük bir fark gözlemlendiği sonucuna ulaşılmıştır. Göç, eğitimi olumsuz yönden etkileyen bir faktör olmakla birlikte, okul öncesi eğitim almamak da daha ilerideki eğitim yaşantısını olumsuz etkileyecek diğer bir risk faktörü olarak görülmektedir. Dolayısıyla öğretmen görüşlerine göre, göç bölgesinde yer alan okul öncesi eğitim alan çocukların okul öncesi eğitim almayan çocuklara göre okuma-yazmada daha başarılı oldukları gözlenmiştir. Elde edilen bulgular, yapılan benzer çalışmalarla paralellik göstermektedir.

Sonuçta, okul öncesi eğitim çocuğun bilişsel, duyuşsal, dil ve öz bakım becerileri yönünden oldukça önemlidir. Okul öncesi eğitim alan çocuklar, almayan çocuklara göre özellikle okuma-yazma alanında olumlu yönde farklılık göstermektedir.

**Kaynakça**

- Aslan, C. (2001). Göç-eğitim-Batman ve çocuk: Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da göçün aile ve çocuk eğitimi üzerindeki etkisi. Erişim tarihi: 28.04.2010, <http://egitim.cukurova.edu.tr/myfiles/open.aspx?file=942.doc>
- Başer, G. (1996). *Anasınıfı eğitimi alan ve almayan ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının karşılaştırılması*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Çelenk, S. (2003). İlkokuma-Yazma Öğretiminde Kuluçka Dönemi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 36,75-80.
- Esaspehlivan, M. (2006). *Okul öncesi eğitim kurumuna gitmiş ve gitmemiş 78 ve 68 aylık çocukların okula hazırbulunuşluk düzeylerinin karşılaştırılması*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Gürbüz, Ş. (2005). *Kırdan kente zorunlu göçün nedenleri ve sonuçları uluslararası göç sempozyumu*. İstanbul: Sistem Matbaacılık
- Karabulut, K., ve Polat, D. (2007). *Türkiye'de yaşanan göç olgusu üzerine bir alt bölge uygulaması*. İnönü Üniversitesi 8. Türkiye Ekonometri ve İstatistik Kongresi Malatya.
- Karasar, N. (2000). Bilimsel araştırma yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kılıç, Z. (2008). İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrencilerin gelişim becerilerinin karşılaştırılması. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *An expanded sourcebook: qualitative data analysis*. (2nd Ed.), California: Sage Publications.
- Oktay, A. (1998). Okul öncesi dönemde öğrenme ve okumaya hazırlıklı olmak eğitim ve bilim. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 39,11-18.
- Sadioğlu, Ö., ve Oksal, A. (2008). Sınıf öğretmenliğinden mezun olan öğretmenlerle başka alanlardan mezun olan sınıf öğretmenlerinin ilkokuma yazma öğretiminde yaşadıkları güçlüklerin karşılaştırılması. *İlköğretim Online E-Dergi*, 7, 71-90.
- Tuğrul, B., Erkan, S., Aral, N., ve Etikan, İ. (2001). Altı yaşındaki çocukların görsel algılama düzeylerine frostig gelişimsel görsel algı eğitim programının etkisinin incelenmesi. *Journal of Qafqaz University*, 8, 67-84.
- Ültanır, E. (2003). *İlköğretim birinci kademedeki rehberlik ve danışma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Siva, L. (2008). *Okul öncesi eğitimin ilkokul başarısına etkisi*. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Ana Bilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Şensoy, S. E. (2005). *Kent ve göç van iline çevre il ve ilçelerden göç edenlerin sorunlarına sosyolojik bir yaklaşım*. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Yangın, B. (2007). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki altı yaş çocuklarının yazmayı öğrenmeye hazır bulunuşluk durumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 294-305.
- Yazıcı, Z. (2002). Okul öncesi eğitiminin okul olgunluğu üzerine etkisinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 155-156.

**Extended Abstract**

Teacher competency is a significant factor affecting the quality of education in a direct way. It is a fact that teachers are expected to have particular competencies in order to train qualified students. Making the quality of education high is possible by knowing the competencies teachers should have and causing them get these competencies through inservice or preservice teacher training programs. Kahyaoğlu and Yangın (2007) emphasize that qualified student training is related to teachers' competencies. Because of being significant topic, National Education Ministry have determined teacher competencies named General Teacher Competencies which are defined as 6 competency fields, 31 sub competencies and 233 performance indicators. One of the teacher competency fields is determined as learning teaching process. Planning the course, preparing instructional materials, designing instruction, designing instruction by

regarding individual differences, designing outdoor activities, time and behavior management are described as sub competencies in learning teaching process.

The purpose of this study is to identify prospective teachers' opinions on their competencies in learning teaching process, the reasons of their opinions and whether their opinions differ according to gender or not. The sample of the research, in which mixed method is used, is composed of 382 fourth grade prospective teachers being educated at Education Faculty at Mersin University. While descriptive statistics are used to determine the opinions of prospective teachers on their competencies in learning teaching process, t-test for independent samples is done in order to determine whether prospective teachers' opinions differ as regards gender. Content analysis is used to determine the reasons of prospective teachers' opinions on their competencies in learning teaching process.

This research was made on the basis of the respective opinions of the 1st Grade Teachers of Primary Education in the densely immigrant-receiving parts of the City of Mersin for determining what the first reading-writing skills of the students therein were in relation with their status on whether they had received pre-school education, or not. Survey model was used in the study for determining the actual condition. Survey model is a research approach, intended for describing a past, or current situation in its actual condition (Karasar, 2000). Study group of the research is comprised of 54 1st Grade Teachers of Primary Education in the densely immigrant-receiving parts of the City of Mersin. Regarding the study group to which the research was to be applied, Planning Directorate of Mersin Metropolitan Municipality was submitted with a petition, following the respective meeting with Mersin Governorate. In response to the said petition, it was learned that, the most densely immigrant-receiving central municipalities of the City of Mersin were Akdeniz and Toroslar Municipalities. Having contacted similarly with Akdeniz and Toroslar Municipalities, it was further ascertained that, the most densely immigrant-receiving quarters of Toroslar Municipality were Kurdali, Mevlana, Alsancak, Demirtaş, and Mustafa Kemal; and that those of Akdeniz Municipality were Güneş, Gündoğdu and Siteler, and Kurdali, and that there were a total of 11 primary education schools in the said quarters. "Teachers' Questionnaire Form", comprised of three sections, was applied to the 1st Grade Teachers of Primary Education as the data collection tool of the study. Questionnaire was prepared to receive the respective opinions of the serving teachers, and was comprised of Personal Information Form, First Reading-Writing Skills Questionnaire, and of Open-Ended Questions. SPSS 15 package program was applied in the research for the statistical analysis of the data, having been received from the questionnaires, which were applied to the teachers, and frequency, t-test, and Anova test were made as per each article of the questionnaire. The data, having been received during the research by means of the open-ended questions, were examined, and interpreted by way of content analysis. Content analysis is a systematic analysis of written and verbal materials. Content analysis may be defined as a process of quantifying (digitizing) what the people have said, and written, according to clear instructions (Balci, 2001). Opinions of two experts were received in analysing the available data. For the reliability of the analysis of the qualitative data, Miles & Huberman reliability formula was used (Miles & Huberman, 1994). As a result of the conducted analysis, the value of Miles & Huberman reliability formula was found as 83. This is a value, which proves the reliability of the interview data. The findings, having been attained from the research, may be summarized as follows:

- According to the teachers, students in the immigrant-receiving parts of the city, who had received pre-school education were more successful in terms of reading, writing, and visual reading skills, in comparison to those who had not received pre-school education.
- According to the genders of the teachers, a meaningful difference was found for the favor of male teachers, in view of the teachers' opinions on the reading-writing skills of the 1st Grade Students of Primary Education in the immigrant-receiving parts of the city. However, no meaningful difference could have been found in view of their opinions on the visual reading skills of the same student population.
- According to the seniority of the teachers, no meaningful difference could have been found in view of their opinions on the reading skills of the students in the immigrant-receiving parts of the city.
- According to the professional seniority of the teachers, a meaningful difference was found for the favor of teachers with seniority ranging from 1 to 10 years, in view of the teachers' opinions on the writing skills of the students in the immigrant-receiving parts of the city. However, no meaningful difference could have been found in view of their opinions on the visual reading skills of the same student population.
- According to the schools from which the teachers had graduated, a meaningful difference was found for the favor of teachers who had graduated from 2 yearly institutes of education, in view of

the teachers' opinions on the reading skills of the students in the immigrant-receiving parts of the city.

- According to the schools from which the teachers had graduated, no meaningful difference could have been found in view of their opinions on the writing and visual reading skills of the students in the immigrant-receiving parts of the city.

After all, it was concluded that, in view of the teachers' opinions, pre-school education had contributed to the development of the reading-writing skills of the students in the immigrant-receiving parts of the city from various standpoints, however it was also concluded that, those who had undergone pre-school education were prone to get bored from studying more quickly. Consequently, preparatory reading-writing activities intended for developing reading skills take up an extensive coverage throughout the pre-school education period. As a continuation of this, numerous activities are being performed for preliminary preparation to the reading-writing skills being included in 1st Grade of Primary Education. These activities naturally provide significant contribution to the development of reading-writing skills. Despite this fact, according to the participant teachers of this research, it has been concluded in view of the indicators (in terms of reading-writing in 1st Grade) of the students in the immigrant-receiving parts of the city, who has received pre-school education, a great deal of difference has been observed in comparison of those who has not received pre-school education. While immigration is a factor, which negatively affects education, lack of pre-school education is also seen as another risk factor which may negatively affect future educational experiences. Therefore, according to the opinions of the teachers, students with pre-school education in the immigrant-receiving parts of the city have been found more successful in reading-writing in comparison to those lacking pre-school education. Available findings show parallelism with similar previously conducted researches.